

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
31. MAR.
1993

Letnik XLVIII.
Štev. 13 (2697)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 8 šil.
40 tolarjev

P. b. b.

Italija in Slovenija

Italijanska komisija je predložila Evropskemu svetu resolucijo, v kateri se izreka proti sprejetju Slovenije v ES, ker da mora Slovenija spoštovati pravice italijanske manjšine. Evropski svet je sklenil, naj o tem razpravljajo odbori za politične zadeve. Če bodo zavrnili italijansko zahtevo, bo Slovenija postala v začetku maja polnopravna članica Evropskega sveta. Ta zahteva pa je samo pretveza, ker slovenski zakon ne dovoljuje tujim državljanom posesti v mejnem pasu.

Po Šentprimozu „Hlapci“ v Šentjakobu

Kar tri dni so gledalci iz Podjune in tudi od drugod polnili šentprimški kulturni dom. Ni jih hotelo zmanjkati, celo vedno več jih je bilo. Cankarjevi Hlapci v res kvalitetni izvedbi Gledališča ob Dravi so jih navduševali. Kaj tudi ne, saj so bili zares imenitni, pravšnji za našo kulturno in politično podobo. Tako naj bi bilo tudi v četrtek in petek v farni dvorani v Šentjakobu.

Stoisičeva v Celovcu

Poslovodkinja Zelene alternative na Koroškem Karin Brucha in državna poslanka Zelenih Terezija Stoisič sta v ponedeljek na tiskovni konferenci povedali svoje stališče o avstrijskem odnosu do beguncev. Sramota je za našo državo, da zapira meje pred silno stisko ljudi iz vojnih področij, posebno še, če pravi, da ni več prostora. Medtem ko je veliko posameznikov, pa tudi organizacij, ki ponujajo prostore, pa jim država beguncev očitno noče posredovati.

Stoisičeva je opozorila na tekst za novelizacijo deželne zakona o otroških vrtcih, ki ne vključuje dvojezičnih vrtcev glede finansiranja in se tega otrese tako, da računa na podporo zvezne vlade.

O novelizaciji volilnega reda na Koroškem pa sta političarka ostro protestirali proti razdeljenosti Koroške na štiri volilna okrožja in zahtevali 4-odstotno vstopno klavzulo za deželni zbor. Le z vključitvijo tudi manjših strank bi deželni zbor odražal verodostojno politično strukturo dežele. Koroški volilni sistem sta označili za zakotnega in nazadnjaškega.

J.R.

Jelcin začasno zmagal Odločil bo referendum

Potem ko so poslanci kongresa ruske federacije v nedeljo zjutraj slišali kompromisni predlog, ki jim ga je predstavil predsednik parlamenta Ruslan Hasbulatov, da naj bi izvedli predčasne volitve 21. novembra letos, je v dvorani završalo. Kompromisnega predloga četverice predstavnikov oblasti (predsednika Jelcina, premiera Černomirina, predsednika ustavnega sodišča Zorkina in Hasbulatova) niso bili pripravljeni sprejeti. Jelcinu so ostro očitali tajno diplomacijo, s

katero si želi polastiti diktatorske oblasti, poleg tega pa tudi, da njegove reforme vodijo Rusijo v lakoto in bedo, zato ga je treba odstaviti s predsedniškega mesta.

Na udaru pa je bil tudi njegov nasprotnik Hasbulatov. Parlament naj bi zavajal z napačnimi informacijami in menjal svoj odnos do Jelcina. Zato je večina govornikov menila, da je potrebno glasovati tudi o njegovi zaupnici.

Ruska ustava pa določa, da mora za odstavitev predsednika glasovati kar dve tre-

tjini vseh poslancev ali 689. Toliko pa jih njegovi nasprotniki na tajnem glasovanju niso zbrali, pač pa le 590. Kongres tudi Hasbulatovu ni izrekel nezaupnice, sklenil pa je, da bo referendum že 25. aprila, kot je prvotno predlagal Jelcin, vendar bodo državljani zastavili tri vprašanja, in sicer: ali podpirajo Jelcina, ali podpirajo njegove reforme in ali so za predčasne volitve.

Predsednik je torej svoj položaj rešil za slab mesec. Kljub temu, da je takoj po

izidu glasovanja odšel na trg pred Kremljem in ves ginjen spregovoril kakim 15 tisočem svojih občudovalcev, da se bo uklonil volji ljudstva, izraženi na referendumu, in potem še bolj intenzivno izvajal reforme na vseh področjih življenja, pa je njegov položaj še nadalje zelo negotov. Skrb mu lahko zbuja predvsem dodatno vprašanje o zaupnici njegovim reformnim potezom, ki so deležne največje kritike prebivalstva.

Politiki o beguncih

Prejšnji teden sta se v Čepičah srečala notranji minister Avstrije dr. Löschnak in mag. Ivo Bizjak. Pogovor se je sukal predvsem okrog problematike, ki nastaja z vedno večjim številom beguncev iz Bosne in Hercegovine, pogovorila pa sta se tudi o nekaj meddržavnih sporazumih, katere je potrebno ponovno podpisati.

Oba ministra sta izjavila, da njuni državi ne moreta več sprejemati beguncev, ker da ni več prostora: Slovenija pa apelira na Avstrijo in tudi na druge zahodne države, naj ji pomaga nositi finančno breme za preskrbo beguncev.

Zvečer istega dne pa je bila v Globasnici diskusija o begunski problematiki v okviru Globaškega kulturnega tedna. Diskutirali so med drugim Gernot Steiner, ki je na Koroškem poverjenik za begunce, slovenski dr-

žavni sekretar Andrej Šter, bivši avstrijski obrambni minister dr. Friedhelm Frischenschlager in ddr. Karl Anderwald z deželne vlade. Sicer so vsi po vrsti ugotovili, da moramo imeti odprto srce za begunce in jim nuditi dostojna zatočišča, vendar je Šter še enkrat poudaril, da je v Sloveniji je približno 70.000 ljudi s statusom beguncev, od tega jih je 13.000 v državni oskrbi. Avstrija ima 60.000 beguncev, vendar ne samo iz bivših republik Jugoslavije. Na Koroškem jih je približno 3200, od tega 50 v deželni oskrbi.

Zavedati se je treba, da bo potrebno še dokaj časa skrbeti za begunce, saj ni predvidevati, da se bo vojna kmalu končala. Zato bo treba razmisliti o integraciji teh ljudi v delovni proces, saj prisilna brezdelnost dodatno obremenjuje občutek odvečnosti in izkoreninjenosti.

Režija:

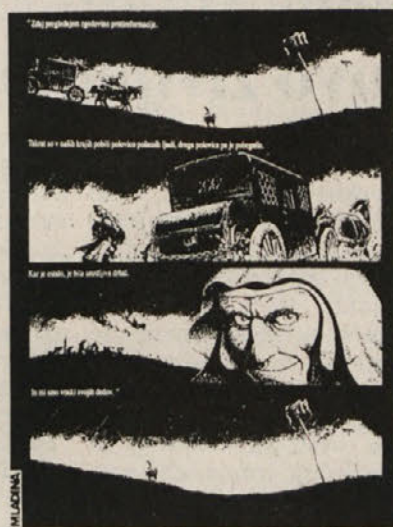
Peter Militarov

Igrajo:

Miha Kap, Mitja Šipek, Walter Juvan, Jožko Hudl, Tone Wakounig, Anita Hudl, Tina Mojzer, Cvetka Kos, Janez Hobel, Samo Hudl, Franc Polcer st., Katja Tratar, Just Sadnikar, Franc Kuežnik, Elfi Wutte, Hinko Tratar, Hanzi Schaschl, Rozina Job, Andreas Polcer, Danica Ogirs, Hanzi Kežar, Stanko Vauti, Marko Marko, Mirko Ogris, Ana Urban, Zorka Pasterk, Silvija Merva, Danica Ogris, Samo Hudl, Peter Kelih, Mario Hobel, Daniel Hobel, Metod Tratar.

IVAN CANKAR

HLAPCI

Gledališče ob Dravi
Farna dvorana v
Šentjakobu
četrtek, 1. 4. in
petek, 2. 4. 1993 ob 20. uri

PREBERITE

str. 2
Italija v krizi –
komentar

str. 3
Štihov Joz
o Tednikovih
zgodovinarjih

str. 4
Hlapci na
šentprimškem odru

str. 5
Janko Messner
o „enoumju“

str. 6
Novice iz sveta

str. 7
Wolfovo leto v
Slovenj Gradcu

Kadar je govor o kriznih situacijah okrog nas, v Avstriji to ponavadi kot sosedje v prvi vrsti povezuje z dogajanjem v bivši Jugoslaviji in morda kje drugje v vzhodni Evropi. To učinkovito zbuja strahove pred morebitnimi dodatnimi begunci, to je za „pravega“ povprečnega Avstrijca, katerega glavni informacijski viri so razni maloformatni listi, prava predstava o krizi.

KOMENTAR

dr. Kristijana Schellandra

Italijanska kriza

Toda postopoma čujemo vse več vzemirljivih novic tudi iz sosednje države na jugozahodu, v katero Korošci se vedno radi hodijo kupovat (čeprav cene že dolgo niso več nizke) in dopustovat (čeprav morje že dolgo ni več čisto): iz Italije.

Gospodarska, politična in moralna kriza postaja skoraj dobesedno iz dneva v dan globlja. Te dni je bil osumljen sodelovanja z mafijo celo Giulio Andreotti, sedemkratni ministrski predsednik in nešteto minister v skoraj vseh italijanskih vladah v preteklih desetletjih. Zaradi korupcije so v zaporih najvišji politiki, uradniki in gospodarstveniki. Država se tepe z visoko brezposelnostjo in inflacijo, domača bruto-proizvodnja pada, Italija je v svetu tretji največji upnik s skoraj trikrat višjim dolgom kot celotna latinska Amerika. Politični razred je ob ves ugled.

Vse to je prvič po vzpostavitvi enotne Italije v preteklem stoletju privedlo do nevarnosti razpada države. V Lombardiji in sosednjih regijah Lega nord zahteva popolno avtonomijo v glavnih upravnih in gospodarskih zadevah. Na regionalnih volitvah je ta grupacija žela velike uspe-

he, in tudi v rimskem parlamentu ima že nad 50 sedežev.

Tudi na jugu je nastala nova stranka Rete proti esteblišmentu in mafiji, katere vpliv prav tako močno raste.

Razpoke, ki signalizirajo nevarnost razpada države, se pojavljajo na zgodovinskih mejah, ki ločijo severno, srednjo in južno Italijo. Čim globlja postaja kriza države in njene vodilnega političnega razreda, tem bolj prihajajo na dan stara in na prvi pogled pozabljena kultura, gospodarska in socialna nasprotja.

Čeprav je vsaka primerjava z bivšo Jugoslavijo ali vzhodno Evropo zaradi bistvenih zgodovinskih in gospodarskih razlik dopustljiva le pogojno in oddaljeno, pa nečesa ni mogoče prezreti: čas nacionalnih držav se očitno nagiba proti koncu. Dosedanji politični sistem prihaja vse bolj v škripce, in brez radikalnih reform ni izhoda iz krize.

Postopna regionalizacija v Evropi ob hkratni nadaljnji integraciji v Evropski skupnosti se bolj in bolj prikazuje kot možna rešitev proti vedno glasnejšemu destruktivnemu viharju nacionalizma.

Lahko Jusuf Hadžić ostane pri nas?

Pod tem naslovom je v petek popoldne potekala zanimiva prireditev SPD v Šentjanžu. Udeležili so se na veliko veselje prirediteljev predvsem mladi ljudje. Namen je bil, da bi se v t. i. „planski igri“ vživeli v različne vloge, jih zaigrali in po končani igri opravili analizo. Moderatorja Bettina Gruber (Alpen-Adria Alternativ v Beljaku) in Walter Schütz (ÖIE) sta razložila pravila igre. V turistični občini St. Josef se iniciativa občanov hoče znebiti 200 bosanskih beguncev, ker se bliža glavna turistična sezona. V občinski sobi razpravljajo župan Offen in občinski odborniki Weiß (SPÖ), Muck (ÖVP), Stürmer (FPÖ) in Travnik (slovenska lista) o iniciativi občanov. Izbrati morajo dva delegata v posebno komisijo, ki naj bi našla rešitev problema beguncev. Drugo skupino sestavljajo župnik Heilig, hotelir Hotel (ki pred sezono noče več beguncev), vodja trgovine Kaufmann, predsednik društva za lepšo podobo vasi Ängstlich, ljudskošolski učitelj Grün, vodja iniciative za integracijo beguncev Mutig in predstavnik beguncev J. Hadžić. Tudi ta skupina mora izbrati 2 delegata v omenjeno komisijo.

Udeleženci so si izbrali svoje vloge in se razdelili v dve skupini. Prva razprava je trajala skoraj eno uro. Dva reporterja sta nihala med skupinami in razširjala nasprotujoče si vesti o vzdušju med „ljudstvom“ in na „občini“. Nato se je začelo „delo komisije“ ob navzočnosti vseh ostalih „prizadetih strank“. Njena naloga je bila, da bi sklepala o tem, ali se morajo begunci izseliti iz občine ali smejo ostati. V šentjanškem primeru so zagovorniki beguncev s stavko izsilili prekinitev seje. Kaj so spoznali udeleženci

v zaključni analizi igre? Presenetljivo hitro so bili vsi udeleženci vsak v svoji vlogi. Pokazalo se je, da so nasprotniki integracije beguncev igrali na čustvene iracionalne strune. Predsodki do tujcev so bruhali na dan, zagovorniki integracije so jih skušali prestreči z razumskimi argumenti in pozivi na človečanstvo.

A razumska argumentacija se je izkazala kot neučinkovita nasproti čustveno nabitim predsodkom. Tudi v občini so se dobro zrcalile resnične razmere: oportunistično ravnanje, logika večine in spogledovanje z „zdravim ljudskim mnenjem“, potiskanje odgo-

vornosti na druge institucije (deželo, druge občine, cerkev). Igra je tudi pokazala, kako mediji lahko manipulirajo z javnim mnenjem in preko njega s politiki, ki so se slepo zapisali prepričanju, da je njihov edini cilj ponovna izvolitev. Igra je ozavestila vsakega posameznika, kako se ob problemu beguncev ne more izmuzniti pred konkretno odgovornostjo. Saj smo prav te dni priče, kako naj bi se v škocijski občini eni tujci umaknili pred drugimi; kako so prvi tik poletno turistično sezono nezaželeni, ker bi lahko motili druge, tiste z denarjem.

Šentjanški društveniki so po tej prireditvi že sklenili, da ji bodo dodali nadaljnje prireditve informativnega značaja. Namen pa je, da bi se razvile iniciative v pomoč beguncem.

Zagovorniki beguncev so s „štrajkom“ onemogočili negativni sklep komisije

Interkulturno učenje v službi človekovih pravic

Simpozij celovške univerze in Evropskega sveta

V nedeljo se je začel simpozij celovške univerze v sodelovanju z Evropskim svetom, ki se bo tri dni ukvaljal z vprašanjem interkulturalnih koncepcij za uveljavitev človekovih pravic. Udeležuje se ga okoli 80 strokovnjakov iz vse Evrope. Uvodne referate so imeli: predstavnik Evropskega sveta Isil Gachet, ravnatelj inštituta za

preučevanje federalizma na univerzi v Fribourgu Thomas Fleiner in univ. prof. z univerze v Bielefeldu Frank Olaf Radtke.

Simpozij sta s strani celovške univerze pripravila dr. Mirko Wakounig in Brigitta Busch. O njem bomo poročali v naslednji številki našega lista.

Hans Haid: novo življenje v Alpah

„V novi kmetijski ureditvi, ki jo neizprosno prinaša Evropska skupnost, bojo preživeli samo tisti kmetje, ki se bojo pravočasno specializirali na določene kmetijske produkte. In v tem je tudi možnost za selske kmete“, je v petek, 26. februarja, v okviru Rožanskega izobraževalnega tedna dejal znani avstrijski etnolog in resen kritik trenutnega razvoja v Alpah dr. Hans Haid.

Haid je predaval o novem življenju v Alpah. Po njegovem je dosedanje, na masovno pridelovanje in brezvestno izrabljanje energetskih in življenjskih virov Alp usmerjeno gospodarstvo, kamor sodi seveda tudi kmetijstvo, v tem obsegu obso-

jeno na propad. Obdržali se bodo nekateri velikanski proizvajalci, koncerni, mali in srednji kmetje, predvsem pa gorski, pa bojo primorani prenehati s kmetijstvom. Kmetijska področja, ki bodo precej oddaljena od življenjskih centrov, kot so mesta, turistični kraji, večji trgi, bojo bolj odrinjena na rob kot tista, ki ležijo bližje tem sre-diščem.

Za Haida, ki že vrsto let raziskuje razvoj v Alpah in je na to temo izdal tudi več knjig, je povsem jasno, da bojo gorski kmetja (v Selah je beseda kajpada največ tekla o njih) in njihovih izgledih za prihodnost, preživeli le, če se bojo pravočasno osredotočili

na proizvodnjo, samo nekaj produktov, ki bojo seveda ekološko ustrezni. Za preučevanje teh preživetvenih možnosti je Haid ustanovil društvo „pro vita alpina“, ki trenutno v Avstriji in ostalem alpskem prostoru šteje že

Hans Haid

nekaj sto včlanjenih iniciativ in zadrug. Vse so se bolj ali gospodarsko uveljavile.

Proizvod, s katerim naj bi se kmetje uveljavili na trgu, ne sme biti masoven, temveč vrhunska specialiteta.

Uspešni primeri take specializacije so med drugim zadruga „Tauernlamm“ na Vzhodnem Tirolskem, in Solnograškem, in podjetji Höllrigl in Sanol, ki sta se kljub vsem težavam odločili za proizvodnjo kozjih sirov oz. pridobivanje bioloških parumov kozje sirotke.

Predavatelj je s Selani premlel nekaj možnih iniciativ, ki bi za Sele prišle v poštev, in navzočim domačinom zagotovil, da se bo uveljavil le tisti, ki bo dovolj trden in se ne bo dal od pristojnih uradov takoj pognati v kozji rog.

ZSO pri SKGZ

Preteklo sredo se je delegacija ZSO mudila na obisku pri osrednji organizaciji Slovencev v Italiji, Slovenski kulturno gospodarski zvezi. Delegacijo je vodil predsednik dr. Marjan Strum, v njej pa so bili še poodpredsednica Sonja Wakounig in tajnik SPZ dr. Janko Malle. Predsednik SKGZ Klavdij Palčič je predstavnik ZSO seznanil za aktualnimi narodnopolitičnimi problemi Slovencev v Italiji. Posebno mesto v razgovorih je imelo vprašanje vsestranskih odnosov med manjšinami v zamejstvu in matico. Delegaciji sta ugotovili, da imata veliko stičnih točk, predvsem vsebinske narave. Še posebej, kar se tiče sodelovanja za matico, bosta obe organizaciji v bodoče tesno sodelovali in redno izmenjavali mnenja in izkušnje.

Tednikove dopolnilne ure v zgodovini

Da je DŽUGAŠVILIJ vsega kriv, poznavalcem Kovačevih komentarjev pravzaprav ni novo; da je zakrivil tudi drugo svetovno vojno, ker je ni hotel začeti, je vsekakor novo dognanje občega zgodovinopisja, ki je v zadnjem „ni“ zagledalo beli dan, in da komunizem ni propadel s komunističnim imperijem, kakor to zapiše komentator, me navdušuje, ker sem včasih glede tega zelo skeptičen in me takšne ugotovitve s strani gotovo objektivnih, ja celo zelo nepristranskih opazovalcev, navdajajo z novim upanjem.

Toda kaj so Kovačeva globalna dognanja proti dognanjem njegovega podjunskega gojenca in uredniškega šefa na regionalnem področju: ta se sicer ne spušča v preteklo, temveč zgolj v polpreteklo, in še to samo regionalno zgodovino Koroške in Slovenije, katerih rezultati ga spravljajo ob spanje: medtem ko so koroško-slovenski sodelavci bivše ljudske republike Slovenije bili primorani izvajati, kar so jim diktirali v Ljubljani, se je začel današnji predsednik slovenskega združenstva na slovenski gimnaziji (rezultatu izvajanja ljubljanskega diktata) ravno pripravljati na maturo, da mu je pozneje na gospodarskem (zadružnem) področju (...) v zadnjem hipu uspelo ustvariti pravilne pogoje.

To mu je uspelo tudi brez virilista v deželni zbor in čisto brez koroško-slovenskega parlamenta, pa čeprav so slovenski komunisti podpirali izključno (nem-

ško)avstrijske somišljenike, vendar to našega pogumnega podjunskega urednika ne moti ob ugotovitvi, da hočejo vsi Slovenci, od socialdemokratov preko NSKS in EL pa do ZSO zagotovljeno manjšinsko zastopstvo v deželnem zboru.

In kje se imajo Slovenci učiti demokracije, ve kajpada tudi povedati: ker se mu je vzplameten oženj po zmagi parlamentarne demokracije v Sloveniji očitno zadržal, kriči po dejanski rehabilitaciji tistih koroških Slovencev, ki so jih razni slovenski „napredneži“ ovirali, če in kjer je le šlo.

Očitno je – to dokazujejo nekatere Peterletove izjave – da bi se nova parlamentarna demokracija rada oddolžila temu delu koroških Slovencev, ki je bil tako zatiran po slovenskih komunistih, vendar ga očitno nikakor ne more najti, zato pa uvodničarjev zaključni stavek: ne zadošča o demokraciji znotraj slovenskega naroda samo govoriti, potrebno se je zanj tudi aktivno zavzemati.

Pomni demokratična Slovenija: dejansko bo treba rehabilitirati tiste „koroške Slovence“, ki so po koncu vojne zanesli med njihove vrste tisti beli strup, vnešen s sončne strani Alp, ki ga dotlej niso poznali in čigar širjenje so razni slovenski „napredneži“ ovirali, če in kjer je le šlo.

Sicer od koroško-slovenskih demokratov nikdar ne boš priznana kot pristno demokratična država.

Štihov Joz

joče spodbujali h kritičnemu gledanju in ocenjevanju koroških razmer, je predvsem vladajoči strukturi ta univerza trn v peti. Kampa- nja, ki je bila v zadnjih mesecih proti nekaterim strokam (kot npr. pedagogiki in filozofiji), ni prišla od zunaj, ampak je narejena doma, torej izhaja iz Koroške.

Obstoj celovške univerze je za šibkejšje sloje velikega izobrazovalnega pomen. Večina celovških študentov prihaja iz družin, ki bi svojim otrokom študija na univerzah zunaj Koroške ne mogle omogočiti. Podobno velja tudi za ženske, ki zaradi neposredne bližine univerze koristijo možnost nadaljnega izobrazovanja. Brez celovške univerze bi bil izobrazovalni nivo Koroške pod avstrijskim povprečjem. Ob univerzi so se razvile tudi druge kulturnopolitične institucije, ki danes bogatijo kulturno življenje v koroških mestih in na podeželju. Celovska univerza je bila tudi tista institucija, ki se je najbolj jasno na politični in strokovni ravni zavzela za interese sožitja, za slovensko narodno skupnost in za dvojezičnost. Če je v zadnjih letih med nemško govorečim in mešanim prebivalstvom porasel interes za dvojezičnost oz. za slovenščino (če primerjamo prijave za dvojezični pouk), potem je tudi ta odprtost sad dolgoletnega angažmaja celovške univerze. Zdi se, da se dandanes več ljudi (javno) in na tihi identifikira s celovsko univerzo, kot je to koroškim politikom všeč.

Po referatih se je razvila dokaj živahna diskusija, v kateri so se razkrili tudi posamezni vzroki za resignacijo nekaterih univerzitetnih učiteljev. Bistveni udarec so doživeli ob podpisu šolskega zakona v letu 1988, ko so jim strokovnjaki drugih smeri začeli očitati, da s svojim konceptom interkulturalnosti in borbo za dvojezično šolo niso uspeli. Poleg tega pa je pritisk na humanistično smer univerze konstantno zelo močan.

Zveza koroških partizanov

vas vabi na zanimivo

8-dnevno potovanje

na Češko (Praga), Nemčijo (Berlin, Dresden, Bautzen) na Poljsko (Czenstohowa, Krakow, Katowice, Auschwitz) in Slovaško (Bratislava)

od 3. 5. do 10. 5. 1993

Informacije daje in prijave sprejema Milka Kokot, tel. 0463/514300/40

Prisrčno vabljeni!

NOVICE
IZ
SLOVENIJE

„Pogajanja z Italijo bodo trda in dolgotrajna“

Tako je po vrnitvi iz Rima, kjer so prejšnji četrtek potekla prva pogajanja med delegacijama Slovenije in Italije, izjavil vodja slovenske pogajalske delegacije, državni sekretar v ministru- stvu za zunanje zadeve Ignac Golob. Po zaostitvi odnosov, ki jo je sprožila tiskovna izjava, v kateri Italija Sloveniji očita sprejem zakona o kmetijskih zemljiščih, ki naj bi onemogočil vračanje premoženja italijanskim begun- cem iz slovenskega dela Istre, ter spremembo le-tega pogo- juje z italijanskim soglasjem oz. nasprotovanjem za spre- jem Slovenije v Evropski svet, je na tem pogovoru ven- dar prišlo do delnega raz- čiščenja pogajalskih izhodišč.

Slovenski državni zbor je namreč prejšnjo sredo na zaprti seji temeljito obrav- naval italijansko-slovenske odnose in sprejel stališča za pogovore, ki so bila popot- nica slovenski delegaciji v Rim. V stališčih je rečeno, da se delegacija ne sme pogajati o kakršni koli spremembi Osimskega sporazuma, o katerem se je Slovenija kot njegova naslednica po Jugo- slaviji že jasno pozitivno izrekla ter je tudi priprav-ljena plačati svoj del za- ostalih jugoslovanskih ob- veznosti za zapuščeno ime-

tje. Italijanska stran od Slo- venije pričakuje tudi enotno reševanje problema italijan- ske narodne skupnosti na celotnem ozemlju Istre in Reke, kar pa ni v slovenski pristojnosti, saj je večji del te narodnosti na področju repu- blike Hrvaške. Pri tem je Slo- venija sicer pripravljena na pogajanjih s Hrvaško predla- gati enotno reševanje, kaj več pa ne more vplivati.

Se najtrši oreh pa se pri urejanju italijansko-sloven- skih odnosov obeta na pod- ročju pravne zaščite sloven- ske narodne skupnosti v Ita- liji. Pri tem ima Italija dvojna merila. Za italijansko v Slo- veniji zahteva največjo možno zaščito po mednarod- nih kriterijih, za slovensko v Italiji pa smatra, da je to njena notranja zadeva.

Politični analitiki italijan- ske politične scene ocenju- jejo, da Italija z zaostro- vanjem odnosa do sosed (tudi Hrvaške) preusmerja poz- ornost od svoje velike notra- nje krize, preprečitev spre- jema Slovenije v Evropski svet pa je med drugim tudi odvrčanje možnosti, da bi Slovenija kot članica tega foruma v njem internacionalizirala problem Slovencev v Italiji.

J.R.

Podpisan obrambni sporazum med Slovenijo in Avstrijo

Prejšnji teden je bil na uradnem obisku v Sloveniji avstrijski obrambni minister Werner Faslabend. Sloven- ski kolega Janez Janša ga je sprejel v vojašnici Rudolf Maister v Mariboru, pogo- varjala pa sta se o obramb- nem sodelovanju med obema državama. Naslednji dan sta na gradu Strmol podpisala sporazum med obema ministrstvom, ki pa ga mora

za slovensko stran odobriti še državni zbor. Na področju varnosti se Slovenija močno prizadeva tudi za dogovor s severnoatlantsko vojaško zvezo Nato. V ta namen bosta v četrtek v Bruselj odpotovala premier Drnov- šek in obrambni minister Janša. Predvideno je tudi sre- čanje z generalnim sekretar- jem Nata Manfredom Wör- nerjem.

V Ljubljani Stefanovi dnevi

Prejšnji teden v ponedeljek so se v Ljubljani začeli Stefa- novi dnevi, posvečeni veli- kemu slovensko-koroškemu rojaku Jožefu Stefanu, pesniku in fiziku, ob stolet- nici njegove smrti. Organizir- al jih je inštitut, ki se ime- nuje po njem. Na slovesnosti so prvič podelili zlata znaka Jožefa Stefana, in sicer kot nova priznanja za vrhunska doktorska dela na področju naravoslovno-matematičnih, tehničnih in drugih podobnih ved. Prejela sta jih slovenska

znanstvenika dr. Igor Kono- nenko in dr. Bojan Cestnik. V programu slovesnosti so predstavili tudi knjigo dr.

Sandija Sitarja Jožef Stefan, pesnik in fizik. Ob tej prilož- nosti so münchenskega nobe- lovca za kemijo prof. Huberja imenovali za čast- nega člana Inštituta Jožef Stefan in slovesno odprli Bode-Huberjev laboratorij na oddelku istega inštituta za biokemijo in molekularno biologijo.

Univerza je za Koroško še kako potrebna!

Prejšnjo sredo je bila v Bil- čovsu pri Miklavžu zanimiva debata o potrebnosti oz. nepotrebnosti celovške uni- verze na Koroškem. V bolj ali manj zaprtem krogu (šte- vilo udeležencev je bilo bolj skromno) sta svoje poglede predstavila univerzitetna asi- stenta dr. Georg Gombos in dr. Vladimir Wakounig.

Referenta sta v svojih uvodnih referatih izpostavila družbeno vlogo celovške uni- verze. Za velik del študirajo-

čih je univerza pomembno središče, kjer lahko brez poli- tičnega in socialnega pritiska diskutirajo in razpravljajo. To možnost proste iz menjave mnenj občutijo štu- denti kot neko posebno kvali- teto, ki je v drugih koroških okoliščinah ni. Ker so se znanstveniki celovške uni- verze v svojih razpravah lotili tudi svetih koroških mitov (kot npr. plebiscit, koroški obrambni boj, koroško zgo- dovinopisje) in s tem študira-

Na diskusiji o celovški univerzi v Bilčovsu

KULTURNI KOTIČEK

Cankar na koroškem odru

Gledališče ob Dravi, gledališki zanesenjaki iz Podjune, igralci, ki jih poznamo že iz številnih gledaliških predstav, so se lotili Cankarjevih Hlapcev. Mnoge od njih smo videli že pri „Požganici“, „Obračunu“, na vaških odrih. Dela so se lotili izjemno resno, z merili profesionalizma, čeprav kot amaterji niso profesionalci. Toda to ni bistveno, bistveno pa je, da v zadnjih letih v gledališkem delovanju prihaja do neke ustvarjalne kontinuitete na podlagi znanja, kakovosti in pripravljenosti do nadaljnega izobraževanja. Cankarja so že igrali na Koroškem, a Hlapcev ne. In vsaka ponovna uprizoritev njegovih del kaže, da niso še popisane vse razsežnosti in najbolj temeljni pomeni, ki jih razkriva Cankarjeva drama HLAPCI v današnjem času. Z izrazito kritiko tradicionalnega slovenskega hlapčevstva drama govori o mučni in neslavni preteklosti Slovencev, o takšni ali drugačni zgodovinski resnici. Bežne opredelitve drame kažejo, kako daljnosežen utegne biti pomen tega, kar je Cankar hotel povedati.

Janko Malle

Toda ne gre za interpretacijo, gre za to, da ljubitelji gledališča najdejo Cankarja in ga z veseljem uprizorijo. To ni opredelitev za kakšno gledališko relikvijo, pač pa živo soočenje s slovensko zgodovinsko stvarnostjo. To pa je zanimivo in mikavno, koga pa ne bi zaskrbelo, če sliši, da so v času protireformacije „v naših krajih pobili polovico poštenih ljudi, druga polovica pa je pobegnila. Kar je ostalo, je bila smrdljiva drhal. In mi smo vnuki svojih dedov“.

Kako kruta je ta izpoved. „Ta je pa huda!“, je bilo slišati s strani nekaterih mlajših gledalcev. Res je, če Cankarja slabo poznamo, če slabo poznamo slovensko zgodovino. Torej dobrodošli Cankarjevi HLAPCI, ki obujajo zgodovinski spomin.

Kakor že pri uprizoritvi „Požganice“, so tudi tokrat sodelovali igralci iz slovenske Koroške, z Raven, Prevalj in okolice. Prežih in Cankar povezujeta oba predela Koroške v živi kulturni akciji.

O hišnih imenih, šegah in navadah

Na dobro obiskanem večeru v programu Rožanskega izobraževalnega tedna sta preteklo sredo predavala pater Bertrand Kotnik in dr. Pavle Zablatnik. Prvi je spregovoril o hišnih imenih, drugi pa o starodavnih šegah in navadah.

predvsem za urbarje, ki so jih kmetje uničevali zato, da bi se izognili dajatvam.

Dr. Pavle Zablatnik je spregovoril o šegah in navadah nasploh, aplikativno pa tudi z ozirom na Bilčovs in okolico. Dejal je, da je razumevanje šeg in navad

Predavatelja Dr. Pavle Zablatnik in pater Bertrand Kotnik

Pater Bertrand Kotnik je znan raziskovalec hišnih imen. Čeprav je precej let živ in deloval v Ameriki, si je na tem področju ustvaril veliko gradiva, nekaj pa ga je tudi že objavljenega. S tem delom pomembno prispeva tudi k odkrivanju izvora in spreminjanja hišnih imen in končno tudi k uveljavljanju ljudske identitete (tudi slovenske). Ob opisu poteka raziskav je omenil tudi mnoge težave, kajti veliko dokumentov je bilo v preteklosti izgubljenih ali pa celo namerno uničenih. To velja

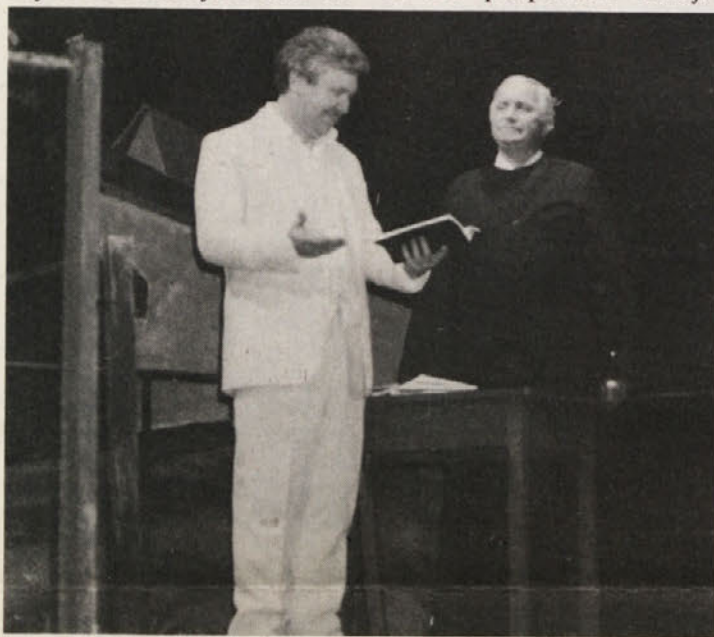
zelo pomembno za študij naše narodne identitete, v njih pa odkrivamo materialno ljudsko kulturo, duhovno in socialno. Veliko šeg in navad so kristjani prevzeli od poganov in jih prikrojili za potrebe vere. To velja tako za magno mater (25. marec), kot tudi za božič, ki so ga pogani praznovali v čast boga sonca. Nadalje je govoril o svečnici, pustovanju – preganjanju zlih duhov, o velikonočnih pirih in drugih šegah, ki so bile prevzete, ter o simboličnem praznovanju Florijana in jurjevanju. J.R.

Nikomur HLAPCI – ne fraku in ne talarju!

Srečen dan za slovensko kulturo. Pa ne samo na Koroškem! Tudi v Sloveniji uprizoritve Cankarja niso tako na goso posejane. Precej poguma so izkazali navdušeni gledališčniki, zbrani v Gledališču ob Dravi. Najbrž v začetnih trenutkih še niso vedeli, koliko napora bo zahtevala uprizoritev. Z izpovednostjo in uspehom jim je vse poplačano.

Cankarjevi Hlapci so za slovensko koroško gledališče nedvomno nova kvaliteta. Medtem ko se je doslej v svojem resnejšem delu ukvarjalo predvsem z razčiščevanjem notranjih bolečin, je tokrat „zgrabilo bika za roge“, pa naj bo to razumljeno tako ali

je ni. Tipičen je nadučitelj, ki to seveda ne bi bil, če ne bi imel upogljive hrbtenice. Črna pika za učiteljstvo, ki se ga deloma drži še danes! Kalender, predstavnik delavstva, je prešibka oseba, da bi mogla spremeniti svet. Je pa odlična prispodoba danajš-

Nasprotnika: Učitelj Jerman (Walter Juvan) in župnik (Miha Kap)

drugič. Cankar je bil s svojimi idejami sporen ves čas, zato na Koroškem z njim tudi nismo prišli dosti dlje kot do njegovih črtic Skodelica kave in Mater je zatajil. Cerkveni literarni zgodovinarjevi so v njegovih delih iskali boga po svoji podobi in takega Cankarja ponujali mladini, dela, v katerih pa je bil zanje bogokleten, pa so ostajala na tistih zgornjih policah knjižnic, ki so skoraj nedosegljive. V Hlapcih nisem občutil bogokletosti in me to tudi ne bi tako navduševalo, kot na dlani pa je bil upor in odpor proti fraku in talarju, tistemu tedaj ob začetku našega stoletja na Slovenskem in sedanjemu tu in tam. Po tem je Cankar več in tak je bil tudi predstavljen občinstvu v Šentprimozu.

„Blodili smo, mi vsi smo blodili,“ pravi učitelj Komar in s tem v bistvu izpove in tudi opraviči iskanje poti v slovenskem razvoju zadnjih sto let, župnik pa s stavkom: „Ena beseda je živa in vsem razumljiva – OBLAST“ podkrepi prejšnje govorjenje o tem, kdo je gospodar.

Cankar je za glavnega junaka svojega političnega resignativnega obračuna izbral učitelja Jermana, lik pa je razvil v slabiča. Pri tem si je pomagal tudi z Jermanovo osebno stisko ob bolni materi. Učitelj Hvastja je močnejši lik, ostane nespremenjen, ne išče resnice, ker

njim Kalandrom, ki so že davnej klonili pred socialnim paktom. In tako gredo asociacije naprej, kaj bi jih obujal! Jerman bi bil sicer mnogo močnejši, če se že na začetku ne bi pojavil, sicer ne v črnemu, pa vendarle, v fraku. Kot tak pa je bil neverodostojen, brez zadostne notranje moči v borbi proti talarju in zato skriv propasti.

Režiser Peter Militarov je bil do Cankarjevega teksta zelo pošten. Z njim se ni igral! V zadnjem dejanju je sicer obrnil nekaj prizorov, kar pa je uprizoritvi samo koristilo. S kletko, ki se spremeni v kokošnjak, je groteskno zabelil zaključno izpoved,

vendar uničenega Jermana ni ubil, temveč mu je pustil odprto pot s pasjim življenjem, družbenemu gibanju pa možnost z popravni izpit.

Številni igralski ansambel je svojo nalogo opravil prav imenitno. To težko družbeno, socialno in psihološko satiro in ob koncu tragedijo je zaigral razumljivo, kar je največji dosežek, kajti množica poetičnega Cankarjevega teksta s številnimi prispodobami je bila nevarnost, ki bi igralce lahko zapeljala v recitiranje, verbalno utrujenost ali pa pretirano patetičnost, kar se je Jermanu sicer nekajkrat zgodilo. Dramaturško in režijsko je Militarov z drugimi gledališkimi sredstvi celo razbremenil igralce, da niso bili v toliko meri odvisni od teksta.

Scena ustvarjalnega tria K. Sadnikar, Militarov in Hočvarjeva je delovala učinkovito, ozadje streh in cerkvenega zvonika je venomer opozarjalo na brezčasnost in večnost življenjskega prizorišča, klanec pa je bil pravi cankarjanski. Z železnimi plotovi se je prizorišče menjavalo glede na dogajanje in podpiralo izraznost prizorov. Tudi luč in glasba, čeprav nista bili bogati, sta delovali nemoteče, pravšnje. Pri kostumih si je ansambel pomagal predvsem z domačim fundusom, bili niso dominantni, kar pri Hlapcih tudi ni potrebno. Pri igralcih je imel režiser spet srečno roko. Vseh 33 jih je delovalo ubrano, kakšna manjša trema sploh ni motila, vsi so igrali, statistov pravzaprav ni bilo. Nekaterim sem obljubil, da jih ne bom preveč hvalil, pri tej zahtevni uprizoritvi tudi ne bi bilo na mestu, ker je njihov uspeh kolektiven.

Naj še enkrat ponovim: Uprizoritev Hlapcev je bil srečen dan za slovensko kulturo na Koroškem. Zapisan naj bo z velikimi črkami v kroniki slovenskega gledališkega dogajanja!

Jože Rovšek

„Tvoja roka bo kovala svet“. Učitelj Jerman in kovač Kalander (Franci Kuežnik)

EUROPAREIF ASYLANTEN

wir sind
ein europäisches
zivilisiertes land
sagt im fernsehen
der außenminister
der türkei lächelnd
einige tage später
werden journalisten
und gewerkschafter
einfach erschossen
alles natürlich legal
todesstrafe angewendet
kein staatsmann
keine gewerkschaft
keine organisation
der europäischen
so zivilisierten
welt protestiert
das ist europareif
interessenswahrung
anstatt humanität

ich da
du dort
warten
auf asyl
wir haben
noch gut
andere
schubhaft
gefängnis
zurück
dort wieder
gefängnis
oder folter
sterben tod
wir noch da
wir haben gut

Peter Paul Wiplinger
Dunaj, 25. 2. 1993

Slovenski oktet v Španiji

Slovenski oktet se je odpravil že na svojo sedmo turnejo po Španiji, kjer je prvič gostoval leta 1982. Nastopil bo v mestih Albacete, Valladolid, Leon, Oviedo in La Coruna.

Oktet sestavljajo Danilo Ča-

dež in Igor Ziernfeld (1. tenor), Marjan Trček in Peter Ambrož (2. tenor), Peter Bedjanič in Tomaž Tozon (bariton) ter Peter Čare in Borut Gorinšek (bas). Njegov umetniški vodja je Anton Nanut.

Jezik
je
duša

JANKO MESSNER

ENOUMJE?

Pred nekaj meseci se je prikradla brez potnega lista čez Ljubelj in si meni nič tebi nič poiskala domovinsko pravico v dveh celovških uredništvih vprašljiva novinka *enoumje* v pomenu nem. *Eingleisigkeit*, samo v eni smeri misleč ali delujoč, oz. Gleichschaltung, enotenje (mišljenja), (i)zenačevanje kot orodje za obvladovanje ljudskih množic v diktaturah. Takole se je zapisalo novinarju v zadnji Nedelji letošnjega marca: „Aktualnost (Cankarjevih) Hlapcev je predvsem v spoprijemanju s širšim evropskim prostorom, je boj proti *enoumju* in niču.“ Ne vem, zakaj me je ta beseda kar koj osupila in se mi zaletela. Pogledal sem v Pravopis in še v Slovar slov. knjižnega jezika, a je nisem našel. To dejstvo samo kajpada še ne pomeni, da je izraz prav gotovo kak pridanič, pa sem stikal, vrtal in pretresal dalje: našel sem „dvoumje“, vendar z razlago, da pomeni isto kakor dvoumnost, Zweideutigkeit, se pravi dvoumno, dvosmiselno izražanje. Pa sem pomislil: Če je mogoče dvosmiselno izražanje, je nemara dovoljeno reči tudi enosmiseln, in res je dovoljeno: enosmiselna beseda je seveda enopomenska. Prav. Enomiseln je pa tudi enopomenski, čeprav sta bila prijatelja enosmiselna, kar pomeni enakih, enih misli. To zadnje pa mi že kar boljše slovenščini diši. To pa spet pomeni, da ni vse, kar je v Slovarju, tudi že priporočljivo. Razglabljal sem dalje: kaj pa enakomiseln? To je tisti, ki je enakih misli, enakega mišljenja, prepričanja. Pri „enoumju“ gre pač za mišljenje po enem(istem) kopitu, naj mi priskoči na pomoč tujka: gre za (miselni)uniformizem, za (miselno)monotonost, enoličnost, za puščobno duhovno življenje ... Kaj tedaj? Katera beseda je boljše od oporečnega enoumja? Morda miselna (idejna) enosmernost, miselno zenačevanje, mišljenjsko enotenje? Kakorkoli že, mislim, da nam ni treba vsake novinke iz Slovenije kar s ceste pobrati, zakaj pa imamo na Koroškem vsak svojo glavo? Tudi novinarji, ki naj bi skrbeli za enoumno(eindeutig) izražanje brez uvajanja spotakljivih meglenih intelektualnih spogledljivk. Še enkrat: ni vsaka nova pritepenka iz Slovenije imenitna že kar sama na sebi.

Potrpimo še nekaj časa, da nam Janez Gradišnik – če se mu bo zdelo potrebno – skuje kako domačo besedo za imenovani „uniformizem“. Njemu človek res lahko zaupa.

Nove knjige
Mohorjeve založbe

Pravočasno za Andersenove dneve sta pri Mohorjevi založbi v Celovcu izšli dve novi mladinski knjigi: nemški prevod Levstikovega „Martina Krpana“ (prevedla ga je Marica Kulnik) in slovenski prevod najbolj uspešnega avstrijskega avtorja mladinskih kriminalk Thomasa Brezina „Zmaj straši opolnoči“ (prevod Gitica Jakopin). Brezina je znan tudi po mladinskih oddajah v ORF.

Dopolnilno k mladinskima knjigama sta pri Mohorjevi v Celovcu izšla še dva prevoda. Nemški prevod knjige „Bič in vrtavka“ bivšega ministra za kulturo republike Slovenije Andreja Capudra (prevod v nemščino Andrea Greistorfer-Vrbinc) in slovenski prevod knjige kardinala Franza Königa in prof. Jacoba Kremerja „Jetzt die Wahrheit leben“ (prevod Janez Kranjc) z naslovom „Živeti resnico v sedanjem trenutku“.

Tabor slovenskih
pevskih zborov

Letošnje, že 24. srečanje slovenskih zborovskih pevcev v Šentvidu pri Stični bo v nedeljo, 20. junija. To bo tudi osrednja prireditev v okviru slovenskega turističnega leta 1993.

Na predvečer bo koncert zamejskih pevskih zborov, predstavnikov slovenskih kulturnih organizacij in združenj v zamejstvu in tujini, potem pa osrednji glasbeni dogodek s skupnim nastopom vseh zbranih zborov.

Programski odbor se je pri izbiri sporeda osrednjega skupnega koncerta ponovno zazrl v slovensko glasbeno izročilo, kakršno je ohranjeno v zapisih naših ljudskih pesmi. Pri tem pa je skušal izluščiti pesmi vedrejšega razpoloženja, še zlasti tiste, ki se v večji ali manjši meri navezujejo tudi na ljudsko plesno izročilo.

Zbori se lahko pisno prijavijo na ZKOS, Štefanova 5 (tam pojasnijo tudi vse podobnosti).

Spodnji Rož

Zmaga Kumer

Pred nedavnim je v celovški Založbi Drava izšla čudovita tretja knjiga Slovenske ljudske pesmi Koroške s podnaslovom Spodnji Rož. Uredila in pripravila jo je etnologinja Zmaga Kumer.

DIE INTERPRETEN

(INTERPRETACIJE BAVARSKE LJUDSKE GLASBE)

Šentjanž, Stara šola

Sobota, 3. 4. 1993, ob 20.00 uri

DIE INTERPRETEN se navezujejo na bogato tradicijo alpske ljudske glasbe in iz nje črpajo zvoke, ki jih s pojmi folk, jazz ali minimalna glasba ne moremo povsem zajeti. Groba ritmika se prepleta z zahrbtno prisrčnostjo in čustveno prefinjenostjo ter se zliva v glasbo, ki je še ni bilo slišati.

Priznanja združenja
dramskih umetnikov Slovenije

Ob svetovnem dnevu gledališča, 27. marca, so slovenski gledališčniki počastili ta dan tudi s podelitvijo društvenih priznanj svojim članom v Cankarjevem domu v Ljubljani. Posebnost in simpatičnost teh priznanj je, da jih vsako leto podeljujejo kolegi – dobitniki iz prejšnjih let (letos jih je podelil Boris Cavazza), kot tudi ta, da s to gesto hočejo opozoriti na tiste drobne igralske dragulje oziroma prezrte vred-

note, ki jih gledališka kritika največkrat zapostavlja.

Komisija je odločila, da podeli priznanja igralcem: Nacetu Simoniču za življenjsko delo v slovenskem lutkarstvu, Olgi Gradovi za vlogo Gostje v koprodukciji „Prihajajo“ Koreodrame in Slovenskega mladinskega gledališča in Matjažu Turku za vlogo Poševnega človeka v predstavi „Kaj pa Leonardo“ Mestnega gledališča ljubljanskega.

Občni zbor „Valentin Polanšek“:

Zadovoljno in vzajemno
med obirskimi društveniki

Na občnem zboru prosvetnega društva „Valentin Polanšek“ v soboto, 26. marca, v gostilni pri Kovaču na Obirskem so Obirčani v povsem prijetnem vzdušju podali obračun enoletnega kulturnega dela. „V kraje tuje naj se čuje“ in „Pesmi slovenskih pokrajin“ sta naziva dveh glasbenih kaset obirskega moškega zbora in ženskega okteta, to sta glasbeni produkciji, na katere so Obirčani zelo ponosni, saj je petje obeh skupin zavidljivo ubrano in kvalitetno, zato ne preseneča, da so tako moški kot ženske z Obirskega dobrodošel gost na številnih gostovanjih in pevskih prireditvah. Zadovoljstvo nad tem, da mala obirska vasica premore dva tako izurjena zbora, je bilo poudarjeno skorajda v vseh poročilih odbornikov. Izrazili pa so tudi željo, da bi se v bodoče zavedali pomena kvalitetnega petja, kar je mogoče zagotoviti le z rednim delom na pevskih vajah.

Toda s petjem kulturnih dejavnosti na Obirskem še ni konec: delo z otroci, zabava, šport in priprava raznih gostovanj dopolnjujejo celovito sliko razgibanega kulturnega dela. Med številnimi gostovanji velja omeniti

predvsem nastop Ljubljanskega okteta in uprizoritev monodrame Poldeta Bibiča „Živelo življenje Luka D.“.

V glavnem želi društvo svoje delo po tej poti nadaljevati, pri čemer posvečajo veliko pozornosti 50. obletnici obglavljenja žrtev iz Sel in kapelških grap, ki bo 25. aprila v Selah. Prireditve skupno pripravljajo društva iz Sel, Borovelj, z Obirskega in Želzne Kaple.

Nepreslišno pa je bila na občnem zboru izražena tudi zaskrbljenost nad političnimi razprtijami, ki obremenjujejo odnose med osrednjima organizacijama. „V kulturna društva naj politika ne posega, da bomo lahko složno delali naprej,“ je poudaril predsednik dr. Gustav Brumnik. K temu pa je dr. Janko Malle, tajnik SPZ, še dodal, da v kulturnem življenju koroških Slovencev zaenkrat vsaj še ni večjih problemov in jih tudi ne bo, če se bodo kulturna društva opredeljevala samo za kulturne programe in nasprotnovala politizaciji kulture.

Občni zbor je z manjšimi spremembami potrdil stari odbori, ki mu načeluje dr. Gustav Brumnik, novi tajnik pa je postal Franci Haderlap.

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Četrtek, 1. 4. 19.30	v domu v Tinjah	Plečnikova arhitektura (nem.) predava univ. prof. dr. Damjan Prelovšek	Dom v Tinjah
Četrtek, 1. 4. 20.00 *	v farni dvorani v Šentjakobu	Ivan Cankar: HLAPCI Režija: Peter Militarov Gostuje Gledališče ob Dravi	SPD „Rož“, SPZ
Petek, 2. 4. 20.00	v farni dvorani v Šentjakobu	Ivan Cankar: HLAPCI Režija: Peter Militarov Gostuje Gledališče ob Dravi	SPD „Rož“, SPZ
Petek, 2. 4. 20.00	v Posojilnici na Ločilu	Naravno vrtnarjenje – referent – ka dipl. inž. Tatjana Angerer	KIS
Petek, 2. 4. 20.00	v farnem domu v Selah	„Kar nas teži, nas dela bolne“; predava dr. Stanko Smolnig	KPD „Planina“
Sobota, 3. 4. 15.00	v kulturnem domu na Radišah	Zimska pravljica (Darka Čeh); nastopa lutkovna skupina „Mi smo mi“ iz Celovca	SPD „Radiše“
Sobota, 3. 4. od 9.00 do 13.00	pri Antoniču na Reki pri Šentjakobu	Strokovni seminar dr. Marjana Wakouniga „Kako naj se podjetnik obnaša v primeru davčne kontrole oz. davčne inšpekcije“	Posojilnica Bank in SGZ
Nedelja, 4. 4. 16.00	v farni cerkvi v Dobri vasi	Duhovni koncert Nastopa MePZ „Srce“	
Nedelja, 4. 4. 14.30	v farni dvorani v Šmihelu	Popoldan za otroke z Lenčko Kupper ter lutkovna predstava „Sanje o govorečem cvetu“	KPD „Šmihel“
Sobota, 10. 4. 21.00	v Spodnjih Rutah pri Radišah	Velikonočna baklada – Zbirališče pri Poderšniku	SPD „Radiše“
Ponedeljek, 12. 4. 15.00	v farnem domu v Selah	Komedija od zgubljenega sina Režija: Franci Končan	SPD „Planina“
Petek, 16. 4. 20.00	v Mladinskem domu v Celovcu, Mikschallee 4	Molière: Tartuffe Gostuje Mladinsko gledališče iz Ljubljane	SPZ
Sobota, 17. 4. 20.00	pri Schwarzlinu v Pliberku	Koncert NEW TIMES BIG-BAND	Big-Band

RAZSTAVE

CELOVEC

– **Hiša umetnikov** – Razstava slik Bogdana Borčiča (do 3. 4.)
 – **Galerija Carinthia**, Alter Platz 30 – Hans Staudacher – Nove slike in grafike (do 30. 4.)
 – **Galerija 20**, Bahnhofstr. 20 – Christa Jury „Gefühle in Farbe erfaßt“

BELJAK

– **Atelier 2**, Udinestr. 15 – Razstava Richarda Kapleniga;

TINJE

– **Dom v Tinjah** – Stane Jarm – Kipi in akvareli (do 11. 5.)

ŠENTJAKOB

– **Zadruga-Café** – razstava slik Jakoba Wüsterja (do 24. 4.)

DUNAJ

– **Klub KSŠŠ**, Mondscheingasse 11 – Mara Schaffer – akvareli in risbe

OBZORNIK

Odstopila že tretja hrvaška vlada

ZAGREB. V ponedeljek je odstopila že tretja hrvaška vlada. Premier Hrvoje Šarinić je vladal komaj osem mesecev. O vzrokih za odstop ni podrobejših virov, o tem pa se je že dalj časa govorilo. Tudi naslednji mandatar je bil že znan. To je Nikica Valentić, bivši generalni direktor naftne industrije INA. Šariniću namreč ni uspelo urediti fospodarskih razmer, kot je obljubljal ob svojem nastopu, zaradi tega je bil deležen vse večje kritike. Poleg tega pa je tudi sicer na Hrvaškem vse bolj napeto. Tujma-

ova stranka HDZ je precej razklana, vrstijo se medsebojne obtožbe, očitajo si korupcijo, prebivalstvo pa je čedalje bolj nezadovoljno. Standard je drastično padel, brezposelnost se povečuje, vse bolj pa prihajajo na dan tudi nepravilnosti pri privatizaciji. K temu dodatno pripomore še vojna s Srbi in zelo zmanjšan mednarodni ugled. V najbolj demokratični in stabilni državi, kot je večkrat zatrdil predsednik Tudjman, lahko vsak čas pride do velikih socialnih neredov in do medsebojnega obračunavanja.

Izetbegović podpisal mirovni plan

SARAJEVO. Bosansko-hercegovski predsednik in vodja Muslimanov Alija Izetbegović je prejšnji teden na sedežu Združenih narodov v New Yorku podpisal Vance-Ownov plan o razdelitvi njegove države na deset polavtonomnih kantonov. To je storil po upoštevanju njegovih zahtev za delno korekcijo meja, so čimer s Muslimani pridobili Sarajevo in nekaj več ozemlja. Pred tem je bil na obisku v Beli hiši pri ameriškem zunanjem ministru Christopherju, sprejel pa ga je tudi predsednik Clinton. Sporazum je podpisal tudi vodja bosanskih Hrvatov Mate Boban. Vodji bosanskih Srbov Karadžiću je Varnostni svet ZN dal mesec dni časa, da se pogovori s skupščino samozvane srbske repu-

blike v Bosni, ta pa je po prihodu v Beograd že izjavil, da ne bo nikoli pristal na tako razdelitev, saj da bosanskim Srbom pripada 73 % vsega bosansko-hercegovskega ozemlja, v mirovnem planu pa jim ga je dodeljeno samo nekaj nad 40 odstotkov. Kljub premirju, ki so ga podpisale sprte stranj, in velja od nedelje opoldne dalje, se posamezni spopadi nadaljujejo in vojne še ni videti konca. Edino pozitivno v teh dneh je, da so začeli evakuirati ranjence, bolnike, otroke in starce iz obkoljene Srebrenice. Srbi pa za povračilo umikajo svoje prebivalstvo iz Tuzle, kar napoveduje novo srbsko ofenzivo na to vzhodno bosansko mesto.

V Franciji zmagale desnosredinske stranke

PARIZ. Vsako upanje, da bodo socialisti ublažili poraz, ki so ga utrpeli na volitvah v prvem krogu, je bilo zaman. V drugem krogu preteklo nedeljo je premočno zmagala desnosredinska koalicija neogolistov RPR in centristov UDF. Prva je dosegla 248 poslanskih sedežev, druga pa 220. Socialisti bodo imeli v novem parlamentu okrog 75 poslancev, komunisti so jih obdržali 25, razveseljivo pa je, da

je Le Penova skrajna Nacionalna fronta dosegla samo enega. Med politiki ni bil izvoljen dosedanji zunanji minister Roland Dumas in tudi ne nacionalist Le Pen, pač pa dosedanji socialistični premier Beregevoy in vodja komunistov Georges Marchais. Izid volitev je že povzročil odstop vlade, predsednik Francios Mitterand pa je za novega mandatarja imenoval bivšega finančnega ministra Baladurja.

Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija

SKOPJE. Makedonsko sobranje bo po vsej verjetnosti pristalo na spremembo imena nekdanje najjužnejše republike v Jugoslaviji. Imenovala naj bi se Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija. S tem bo izpolnila pogoj za sprejetje v Združene narode, saj prav zaradi imena že dolge mesece čaka pred njihovimi vrati. Imenu Makedonija so najostreje nasprotovali Grki z izgovorom, da je to zgodovinsko ime njihove države in da bi lahko

izražalo ozemeljske zahteve do Grčije. V ozadju je seveda številčna makedonska manjšina v Grčiji, ki pa ni priznana in ne uživa nikakršnih pravic. Zato so Grki uspeli blokirati priznanje Makedonije od držav Evropske skupnosti in seveda tudi sprejem v ZN. Makedoncem so predlagali imena Skopje, Slovenska Makedonija in druga. Sedanje ime pa naj bi bilo le začasno, dokončno pa bo o njem razsojala mednarodna arbitraža.

J.R.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKO ODDAJE

18.10–19.00

Sreda, 31. 3. Glasbena sreda
Večerna 21.05 – 22.00 Glasbeni stiki med Slovenijo in Avstrijo – (Igor Dekleva)

Četrtek, 1. 4. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 2. 4. JANKO MESSNER – iz njegovih del bere igralec Boris Kralj

Sobota, 3. 4. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 4. 4.
 6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem, duhovna misel (prov. Tonček Zajc)
 18.10–18.30 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 5. 4. Potrebuje Globasnica krajevni razvojni načrt?

Torek, 6. 4. Partnerski magazin.

ŠIRITE SLOVENSKI VESTNIK

Slovenski vestnik čestita!

Marjanu in Damjanu Sadolšek iz Lobnika za rojstni dan;
gospodu **Štefanu Hribarju** iz Železne Kaple za rojstni dan;
gospe **Pepi Stane** iz Lobnika za rojstni dan;
gospe **Mariji Knez** iz Lobnika za rojstni dan;
gospe **Pepci Pečnik** iz Lobnika za rojstni dan;
gospodu **Pepiju Novaku** z Bele pri Železni Kapli za rojstni dan in god;
gospe **Gabrijeli Novak** z Bele pri Železni Kapli za okrogli jubilej;
gospe **Mariji Koban** iz Loga pri Škofičah za 70. rojstni dan;
Franciji in Konradu Pasterk iz Železne Kaple za rojstni dan;
gospe **Mariji Štranc** iz Nonče vasi za 50. rojstni dan;
gospe **Katarini Sliutz** iz Dobrle vasi za minuli osebni praznik;
gospe **Malki Bricman** iz Šentruperta pri Velikovcu za rojstni dan;
gospodu **Jožefu Mirtlu** iz Podgrada pri Klopinskem jezeru za 80. rojstni dan;
gospodu **Francu Schnablu** s Čajne za 88. rojstni dan;
gospe **Tilej Pegrin** iz Mlinč za osebni praznik;
gospe **Franciski Mitschej** iz Šentvida za osebni praznik;
gospe **Anastaziji Polcer** iz Šentprimoža za osebni praznik;
gospe **Brigiti Šeft** s Homca pri Dobrli vasi za osebni praznik;
za osebni praznik članom društva upokojencev Šentjakob za osebni praznik: **Fini Jurič** iz Štebna, **Eli Schüttelkopf** iz Velike vasi, **Hanziju Schellandru** z Moščenice, **Ani Wieser** iz Čahorč, **Fini Einspieler** iz Zgornje Vesce in **Marici Hafner** iz Sreji;
gospodu **Jozeju Opetniku** iz Drveše vasi za rojstni dan;
gospe **Angeliki Fantur-Reszlej** iz Ledine za rojstni dan;
gospodu **Ferdinandu Woschitzu** iz Doljne vasi pri Šmarjeti za 83. rojstni dan;
gospe **Mariji Krautzer** iz Šentjakoba za 80. rojstni dan;
gospodu **Johanu Klemenjaku** s Suhe za 80. rojstni dan;
za osebne praznike članom društva upokojencev Pliberk: **Vinku Kušej** iz Drveše vasi, **Jošu Pečniku** iz Rut, **Heleni Hirm** iz Vogrč, **Rihardu Potočniku** iz Senčnega kraja, **Mariji Dumpelnik** iz Štebna in **Mariji Štranc** iz Vogrč;
gospe **Franciski Brumnik** z Obirskega za rojstni dan;
gospodu **Mihu Trauniku** iz Malčap za rojstni dan;
gospodu **Francu Kuežniku** z Doba za rojstni dan;

Wolfove prireditve 1993

V slovenskem glasbenem življenju postaja Hugo Wolf (1860 – 1903), po rojstvu sicer Slovenjegraščan, bolj domač pojem šele v novejšem času, ko je Jože Leskovar z ohranjenimi matičnimi knjigami župnije Šentjur pri Celju končno dokazal, da je skladatelj slovenskega rodu ne le po materini, temveč tudi po očetovi strani. Umetnikovi predniki so imeli slovenski priimek Volk/Vovk. Nemško obliko Wolf je po preselitvi v Slovenj Gradec (1760) pričel uporabljati Hugov ded Maksimiljan, kar je bilo v tistih časih šibke narodne zavesti in siceršnjih prednosti nemškega državnega jezika ter iz poslovnih razlogov – slovenjegraški Wolfovi so bili usnarji – dokaj običajno in pogosto. Mati je po rodu izhajala iz Mojstrane in njeni gorenjski predniki so se pisali Orehovnik, njen ponem-

veličino. Že v letu 1990 ob 130-letnici Wolfovega rojstva smo doživljali prvi val spoznavanju njegovega dela namenjenih prireditev, ki se nekako nadaljuje letos od 90-letnici smrti. Pričele so se pod pokroviteljstvom avstrijskega veleposlaništva v Ljubljani in domače občine na njegov rojstni dan 13. marca s koncertom v veliki dvorani slovenjegraške galerije. Spored, ki je zajemal Wolfove mladostne zborovske skladbe (nastale v Slovenj Gradcu), nekatere samospeve in odlomke iz nedokončane opere Manuel Venegas, je pripravil mag. I. Spitzer, profesor na dunajski visoki glasbeni šoli in zdajšnji urednik Wolfovih zbranih del. Koncert so izvajali slovenjegraški mešani pevski zbor (od lani se imenuje po Hugu Wolfu), združena domači oktet Lesne in radelj-

Wolfova rojstna hiša v Slovenj Gradcu

čeni priimek pa je bil Nussbaumer.

Koroški zgodovinar Josip Mravljak, ki je l. 1954 v Koroškem fužinarju prvi pisal o povsem slovenskem rodu H. Wolfa, celo meni, da se je skladatelj družinskih slovenskih korenin zavedal, da pa jih je v celoti zavračal in se pod Wagnerjevim vplivom prav tako v celoti imel za pripadnika nemške kulture. Za Slovence je torej danes pomemben kot toliko drugih velikih slovenskih korenin zavedal, da pa jih je v celoti zavračal in se pod Wagnerjevim vplivom prav tako v celoti imel za pripadnika nemške kulture. Za Slovence je torej danes pomemben kot toliko drugih velikih slovenskih korenin zavedal, da pa jih je v celoti zavračal in se pod Wagnerjevim vplivom prav tako v celoti imel za pripadnika nemške kulture.

Ob tem spoznanju se je zanimanje za Wolfovo delo v Sloveniji nekako pričelo usklajevati s skladateljevo umetniško

ski moški pevski zbor ter gostje z Dunaja.

V letu 1993 pa se bo zvrstilo še marsikaj. Omenimo naj dirigentsko in pevsko šolo, seveda namenjeno izvedbi Wolfovih del, snemanje filma o njem in morda končno izid Wolfove monografije, dejansko pripravljene že ob mednarodni razstavi v Slovenj Gradcu leta 1990. Gotovo pa bodo pri založbi Kolar izšli spomini Wolfove sestre Modeste, v načrtu pa je tudi ustanovitev prvega slovenskega društva Huga Wolfa.

V vsem tem lahko vidimo več kot nujno pobudo, da slovenski glasboslovci končno pripravijo prvo naše znanstveno delo o tem skladatelju, ki zelo opazno še vedno manjka v sicer že izredno bogati zbirki wolfoslovja.

Franček Lasbaheer

TRIBUNA BRALCEV

Še enkrat: Skromen Koroški fužinar

Posebne veselja s takšnimi pismi, ki se ga pravkar lotem, po resnici povedano, nimam. Nepotrebna so med ljudmi, ki se hočejo razumeti brez zle misli, brez iskanja nekakšnih povsem namišljenih pomenov, očitno pa že sodijo med vsiljevalne odnose sumničja in celo podtikanja.

Urednica Koroškega fužinarja mag. A. Čibronova, ki celo zapiše, da me ceni kot zvestega spremljevalca tega časopisa, se je pač zamislila ob naslovu v Slovenskem vestniku „Skromen Koroški fužinar“. Dejstvo pa je, da je naslov urednikov – in znano je, da so uredniki pri takšnem delu povsem svobodni. Moj naslov je bil samo Koroški fužinar, ker sem ga hote zapisal na enak način kot približno leto dni prej, ko sem pisal o 41. letniku. Dejstvo je tudi, da je urednik besedo skromen močno poudarjeno prevzel iz prvega stavka mojega prispevka, kjer pa je omiljena s predhodnim „dokaj“ in v celoti stavka nikakor ne more delovati odklonilno, ker pač tam in tako zgolj ustreza dejanskemu stanju glede na nekdanji večji obseg in večjo vsebinsko pestrost, kar vse za obravna-

vano številko v svojem pismu ugotavlja tudi sama urednica KF. – Seveda bi si tudi jaz želel daljši poročilo, a kaj ko SV zaradi svojega skromnega obsega daljših tovrstnih člankov ne prenese.

No da, zvesti spremljevalec časopisa gotovo sem – vsaj, če urednica s tem misli na približno 5 let mojega ocenjevanja KF v Delovih Književnih listih od oktobra 1987 do januarja 1992. Tega dela sem se lotil, ker sem se zavedal Fužinarjevega koroškega in slovenskega pomena, o katerem pa niti od takrat, ko je Delo pričelo objavljati ocene najrazličnejših slovenskih glasil, ni poročal nihče. Zdaj je to v Književnih listih tudi zame že preteklost, saj se je Fužinarjevo uredništvo (?) lani odločilo, da ocene rajši poveri kar svoji – če se ne motim – poklicni sodelavki.

Če je A. Čibronova zares vsaj bežno prebrala vse, kar sem doslej napisal o KF, pa ji o moji dobronamernosti ne bi bilo mogoče dvomiti, še manj pa bi se ji lahko dozdevalo, da me vidi med tistimi, ki jim je Fužinar odveč.

Franček Lasbaheer,
Slovenj Gradec

**Prodaj zlatorjave
kokeršpanjele z rodovni-
kom, stare 7 tednov**

Cena: 3.500 šil.

**Tel.: 03/064-631480 Škofja
Loka, Sorška 2 (30 km od
meje)**

Uspešen GAST '93

Upravna družba Celovškega sejma je letošnji uspeh 25. mednarodnega sejma za gastronomijo in turizem, ki je potekal od 13. do 17. marca, ocenila kot zelo dober. Kljub gospodarski recesiji, je zapisano v tiskovni izjavi, interes nasproti lanskemu letu ni nazadoval. Sejem je obiskalo preko 25.000 obiskovalcev. Organizatorji pa so bili zelo zadovoljni tudi z obiskom iz Slovenije.

Od skupnega števila obiskovalcev jih je bilo po oceni uprave sejma kar 75 % iz vodstvenih struktur v gastronomiji in turizmu, kar za sejem pomeni tudi izdaten poslovni uspeh. Tudi spremljajoče in strokovne prireditve ob sejmu Gast '93 so zelo dobro uspele, udeleženci so jih ocenili z oceno „dogro“ in „zelo dobro“.

V okviru sejma so se predstavile tudi posamezne dežele. Dobro je odmevala tudi predstavitev slovenskih specialitet ter turističnih zmogljivosti.

KIS

Kmečka izobraževalna skupnost

vabi na

SEMINAR 3:

Petek, 2. april, 19.30
mag. Herbert Allersdorfer, (Zvezna organizacija bioloških kmetov Avstrije)
Trženje pri biološkem kmetovanju

sobota, 3. april, 9.–15.30
9.–12.00 „Predelava in ustvarjanje vrednosti pri bioproizvodih“
Tržne strategije

13.–15.30: Delovni krožek na temo: „Kako ustvarim tržno strategijo?“
Referenta: inž. Hans Lastin
(Kmetijska zbornica, Koroška)
inž. A. Tragler (Schlierbach)

petek in sobota: gostilna
Juenna, Čepiče, Globasnica

SLOVENSKI VESTNIK Nadstrankarski
časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30, 33 in 40, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopoličnem interesu.

Urednika/Redakteure: Jože Rovšek, Sonja Wakounig.

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser StraBe 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30, 33 in 40, telefaks 0463/51430071.

Zastopstvo za Slovenijo: ADIT-DZS, Glonarjeva 8, 61000 Ljubljana, Slovenija, telefon 061/329761, telefaks 061/311123.

Letna naročnina: za Avstrijo 370 šil. (za upokojence 280 šil.); za Slovenijo 1500 SIT.

**ŠIRITE IN NAROČITE
SLOVENSKI VESTNIK**

Spet dve točki za SAK

Tudi v Trgu so slovenski nogometaši slavili zaslužen zmago. Slaba igra gostiteljev in izredno neprijetno, mrzlo vreme nista mogla navdihniti sakovcev, da bi se še bolj potrudili in izkoristili priložnosti za še več zadetkov. Vratar Trga Christian Dietrichsteiner je odlično branil in tako preprečil višji poraz svojega moštva.

Tekma zapravljenih možnosti

Nenavadna paralela tekme med Selani in Rudo s tekmo v jesenskem delu prvenstva. Tudi jeseni so Selani vodili z 1:0, si sami dali en gol in niso bili sposobni izkoristiti lepih možnosti za zadetek. Ruda, ki sodi med favorite za naslov prvaka, je to pamanjklivost Selanov izkoristila in zmagala s 3:1.

Omeniti je treba, da je na stadionu pod Košuto dan poprej ležal še sneg, katerega so Selani s skupnimi močmi odstranili z igrišča.

V 37. minuti je bil spet na pravem mestu H. Lipusch, ki se je še prav posebno veselil zadetka. Vendar le tri minute pozneje je Trg, ki je prvič prišel v bli-

„Bum, bum Mex“ Hober, ki ga je nekaj minut pred tem trener vključil v igro. Zadetekom poskrbel za končni rezultat in na ta način potrdil

žino Preschernovih vrat, izkoristil njegovo napako in izenačil. Tudi v drugem polčasu so slovenski nogometaši zasenčili gostitelje in imeli vrsto lepih priložnosti. V 63. minuti pa je

pravilno odločitev trenerja.

S tem so slovenski nogometaši nadaljevali serijo zmag in trenutno vodijo z 12 (!) točkami prednosti.

Ali bodo to serijo nadaljevali tudi prihodnji konec tedna v gosteh v Velikovcu?

Tekma bo v soboto ob 17. uri.

Jesensko srečanje v Celovcu je jasno odločil

Smučanje

V Planici Bredesen, skupno Goldberger!

V soboto in nedeljo je bilo v Planici zaključno tekmovanje v smučarskih skokih za svetovni pokal. Skakalci iz 15 držav so se v soboto najprej pomerili ekipno, vendar so zaradi premočnega vetra mogli opraviti le po en skok. V tem tekmovanju so se odlično odrezali slovenski skakalci, ki so za Japonci in Norvežani dosegli tretje mesto, tokrat celo pred Avstrijci, ki so bili četrti.

Velik boj pa se je napovedoval v nedeljo na tekmovanju za posamično uvrstitev in končno zmago v svetovnem pokalu. Goldbergerju je bil najbolj nevaren Japonec Kasai, ki je že prejšnji dan postavil rekord skakalnice-140 m, enako daljavo pa je dosegel tudi na nedeljskih kvalifikacijah.

V prvi seriji je skočil 120 m, in bil peti, v drugi pa je povsem odpovedal in pristal pri 90 metrih. Odličen pa je bil spet svetovni prvak Norvežan Bredesen, ki je v drugi seriji dosegel največjo daljavo 134 m in zasedel prvo mesto. Odlični Andreas Goldberger je skakal dovolj daleč za drugo mesto, kar mu je v skupni razvrstitvi zadostovalo za osvojitve skupne zmage v tekmovanju za svetovni pokal. Tretji na nedeljski tekmi je bil Nemec Duffner, v svetovnem pokalu je drugo mesto osvojil Kasai, tretje pa Avstrijec Rathmayr.

Od slovenskih skakalcev se je najbolje z devetim mestom odrezal Kranjčan Sašo Komovec, soliden 14. pa je bil tudi Robert Meglič.

Na Švedskem finale svetovnega pokala

V nedeljo so se še zadnjikrat letos pomerili slalomisti in slalomistke za končne točke v svetovnem pokalu, ki je pri dekletih odločalo tudi o osvojitvi velikega kristalnega globusa. Zanj je bila Aniti Wachterjevi največja konkurentka Nemka Katja Seizinger, vendar samo v primeru, če bi Anita vozila zelo slabo ali pa odstopila, Katja pa bi dosegla solidno uvrstitev. Sreča je bila naklonjena Wachterjevi, ki je dosegla 11. mesto, Seizingerjeva pa je bila komaj 18. Nedeljski slalom je osvojila Švicarka Vreni Schneider, ki je tudi zmagala v skupni slalomski razvrstitvi pred Novozelandsko Cobergerjevo in Francozinjo Chouvetovo, odlični druga in tre-

tje pa sta bili Avstrijki Köllerjeva in Rieglova. Urška Hrovat ni imel sreče. Že po nekaj vratih v prvi vožnji je morala s proge.

V tekmovanju moških se Marc Girardelli sploh ni pojavil na startu, kajti skupna zmaga in veliki kristalni globus je bil že njegov. Zmagal je Šved Thomas Fogdöe, drugi je bil Norvežan Aamodt, tretji pa Avstrijec Stangassinger. Podoben je vrstni red končne slalomске uvrstitve, le da je na drugem mestu Italijan Alberto Tomba. Slovenski najboljši slalomist Jure Košir je po prvi vožnji zasedal solidno 7. mesto, v drugi pa je napravil napako in odstopil. V skupni slalomski razvrstitvi je osvojil 6. mesto.

Selani so morali s stadiona pod Košuto pred nedeljsko tekmo najprej odstraniti debelo odejo snega

Vodstvo SŠZ na pogovorih v Ljubljani

Decembra lani izvoljeno vodstvo Slovenske športne zveze iz Celovca je prejšnjo sredo v Ljubljani sprejel državni sekretar v ministrstvu za zunanje zadeve dr. Peter Vencelj. Delegacijo je vodil predsednik Marijan Velik, z njim pa sta bila še podpredsednik Danilo

Prušnik in tajnik Bernard Sadovnik. Tako državni sekretar Vencelj kot tudi predstavnik ministrstva za šolstvo in šport Zoran Verovnik, ki se je udeležil razgovora, sta napovedala, da bosta podprla prizadevanja Slovenske športne zveze in skušala zagotoviti možno stro-

kovno in gmotno podporo. Oba sta poudarila, da so uspehi slovenskih koroških športnikov in ekip v sosednji državi zelo odmevni in da jih skrbno in z veseljem spremljajo. Pomagala da bosta pri iskanju in navezovanju stikov s potentnimi sponzorji.

Koroška delegacija pa se je v Ljubljani sešla tudi s predstavniki Športne zveze Slovenije in generalnim sekretarjem Olim-

pijskega komiteja mag. Tonetom Jagodičem. Konkretno so se dogovorili za skupen sestanek vseh zamejskih športnih organizacij, ki bo 1. aprila v Planici. Tam naj bi razpravljali predvsem o nadaljnjem sodelovanju in krepitvi stikov zamejskih športnikov z matično državo. Dogovorjena pa je bila promocija Športnega kluba SK Dob v Sloveniji, ki naj bi bila 24. aprila 1993 v Brezovcah.

M. Velik igralec dneva

Dobro! vas je tokrat gostovala v Grebinju, kjer je nanjo čakal nadvse neprijeten nasprotnik. Do 70. minute je bil rezultat neodločen (0:0). Po nesrečnem posredovanju pa se je Veliku žoga odbila v lasten gol. Grebinjčani so tako vodili z 1:0. Vendar sreča je bila tokrat vendar še na strani Dobrolčanov. Uspelo jim je rezultat izenačiti, v 89. minuti pa je sodnik dodelil Dobrli

vasi enajstmetrovko, ki jo je hladnokrvno izkoristil Velik.

M. Velik: „Vedel sem, da moram izkoristiti enajstmetrovko, sicer bi bil „ob glavo“. Tako se je le še vse dobro izteklo in odnesli smo 2 točki, kar je za nas najvažnejše.“

Dan navrh (v nedeljo) pa si je moštvo iz Dobrle vasi na čelu s trenerjem Avdičem ogledalo tekmo v Selah.